

OLYMPIÁDA
ĽUDSKÝCH PRÁV

CELOŠTÁTNA KOMISIA OĽP

25. ROČNÍK CELOŠTÁTNEHO PROJEKTU A SÚŤAŽE PRE STREDNÉ ŠKOLY

ÚVAHY – TÉMY, GARANTI, PRÍPRAVA, ZASLANIE

Milá súťažiaci, milý súťažiaci,

postúpili ste z krajského kola (9.2.2023) do celoštátneho kola (18. – 20.4.2023).

Vašou úlohou je vypracovať úvahu na jednu z tém uvedených v tabuľke.

Riadte sa Propozíciami 25. ročníka OĽP s prílohami a týmto dokumentom

TÉMY GARANTOV

Tento raz sú uvedené širšie.

Garanti naznačujú, ale nelimitujú možné línie písania. Uchopte tému najlepšie ako viete.

číslo témy	Názov témy (a jazyk témy)	Garant témy
1.	<p>In 1948, the United Nations General Assembly proclaimed the Universal Declaration of Human Rights as “a common standard of achievement for all peoples and all nations”. Seventy-five years on, what remains to be done to achieve that standard across the 30 Articles of the Declaration? (AJ)</p> <p><i>V roku 1948 Valné zhromaždenie OSN vyhlásilo Všeobecnú deklaráciu ľudských práv ako „spoločný štandard pre všetky národy a všetky krajiny“. Čo zostáva urobiť po sedemdesiatich piatich rokoch, aby sa tento štandard dosiahol vo všetkých 30 článkoch deklarácie?</i></p>	UNIS Vienna Informačná služba OSN Viedeň
2.	<p>Mala by Európska únia rešpektovať inakosť neeurópskych kultúr a ich prístupu k demokracii a ľudským právam? (SJ)</p> <p><i>Argumentačná úvaha o presadzovaní ľudských práv za hranicami EÚ. – Aj nedávne majstrovstvá sveta vo futbale v Katare ukázali, že rôzne kultúry vnímajú ľudské práva niekedy až diametrálne odlišne. Do akej miery by sme v EÚ mali rešpektovať odmietanie demokracie a vlastné ponímanie ľudských práv v iných krajinách? Ako by sme mali presadzovať vlastné predstavy o nich?</i></p>	Kancelária Európskeho parlamentu na Slovensku
3.	<p>Sloboda slova a dezinformácie: so slobodou prichádza zodpovednosť. (SJ)</p> <p><i>V online prostredí môžeme denne čítať, počuť, vidieť, písať, hovoriť viac než kedykoľvek predtým. Zvládame tento digitálny vesmír?</i></p> <p><i>Rok 2023 bol vyhlásený za Európsky rok zručností. Kto a ako by mal v našej krajine prispieť k tomu, aby sme dokázali kriticky myslieť, prijímať informované rozhodnutia (na internete či v demokratickom živote), zostať v bezpečí a zároveň neprestajne posilňovať svoju</i></p>	Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku

	<i>odolnosť?</i>	
4.	Potrebuje Slovensko nový politický systém? (SJ) <i>Slovensko čelí v najbližších dekádach komplexným problémom, ktorých riešenia presahujú volebné obdobia vlád a parlamentov (napr. klimatické zmeny, starnúce obyvateľstvo a udržateľnosť dôchodkového systému, masívny nástup umelej inteligencie a zmena pracovného trhu). Napriek tomu sa pozornosť politických elít sústreďuje na krátkodobé zásahy, ktoré idú na úkor budúcich generácií. Je čas na nový politický systém? Ako by mohol vyzerat'?</i>	UNESCO Chair for Human Rights Education Univerzity Komenského v Bratislave

↓↓↓ **Úvahu pripravte a odošlite do 17. februára 2023 nasledovne** ↓↓↓

1. Stiahnite si predpísanú formu (príloha č. 1 propozícií);
pozri <https://www.iuventa.sk/olympiady/ucitel-organizator/olympiada-o-ludskych-pravach/> a <http://www.olp.sk/>.
2. Precízne vyplňte hlavičku formy.
3. Text úvahy „vloďte“ pod hlavičku, do stanovenej 3-stranovej formy; dodržte rozsah práce: 3 strany; písmo Times New Roman 12; riadkovanie 1,15.
4. Úvahu/word súbor označte nasledovne: 1_KOVÁČOVÁ_GYM_Prievidza_TN (kde 1=číslo témy úvahy; nasleduje priezvisko, druh školy: GYM, SOŠ, SPŠ, OA; nasleduje miesto školy a na konci skratka kraja: BA, BB, KE, NR, PO, TN, TT, ZA).
5. Ďalej postupujte podľa A alebo B
A: Uložte a vytlačte si wordovskú verziu práce. Vytlačenú verziu podpíšte a deklarujte tak originalitu svojho výkonu. Podpísanú prácu naskenujte a uložte ako PDF súbor.
B: Uložte si wordovskú verziu práce. Exportujte wordovskú verziu práce do PDF. Podpíšte ju elektronicky podľa návodu na www.olp.sk (*Elektronický podpis*) a deklarujte tak originalitu svojho výkonu.
6. Obe verzie úvahy: wordovskú aj PDF s podpisom odošlite na email predsedníčky/predseda KK OLP vášho kraja (podľa prílohy č. 2 propozícií) čím skôr, najneskôr však **do 17. februára 2023**.

Zaslanie úvahy je podmienkou účasti v celoštátnom kole OLP.

Úvahy budú hodnotiť:

Štyria garanti tém pred celoštátnym kolom; každý jednu zo 4 tém; podľa vlastných kritérií, najmä pokiaľ ide o uchopenie a spracovanie zvolenej témy a, po formálnej stránke, aj podľa Propozícií 25. r. OLP;

Štyri postupové poroty na celoštátnom kole OLP počas obhajoby úvah podľa nasledovných rámcových kritérií:

- rešpektovanie Propozícií 25. r. OLP a usmernení k príprave úvahy;
- samostatný výkon a dodržanie štandardných postupov písania;
- korektné odkazovanie a citovanie;
- zameranie sa na vybranú tému a jej podstatné aspekty;
- uchopenie témy prostredníctvom ľudskoprávných východísk a argumentácie;
- identifikácia jadra problému a kľúčových ľudskoprávných prvkov, subjektov a vzťahov;

- jasnosť a zrozumiteľnosť výpovede; logická argumentácia a uvažovanie v súvislostiach, s prihliadnutím na širšie kontexty;
- prezentované poznanie, porozumenie, hodnoty, postoje autora/autorky práce ako aj originalita spracovania pri dodržaní hore uvedených kritérií môžu byť osobitne hodnotené;
- a nezabúdajte: ide o (Váš) výkon *živej inteligencie* a nie výkon umelej inteligencie.

Bratislavská medzinárodná škola liberálnych štúdií/BISLA, pred celoštátnym kolom; podľa vlastných kritérií.

Želám Vám veľa potešenia z písania v navrátenom prezenčnom ročníku OLP.

Dagmar Horná
predsedníčka CK OLP & OLYMP
dagmar.horna@gmail.com; <http://www.olp.sk/>